

MAASEUTU.FI

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin.

Maaseuturahaston hankekoulutus

ELY-keskuksesta suoraan haettujen kehittämishankkeiden toteuttajille

26.2.2016

Juha Määttä

Kainuun ELY-keskus

Yleistä tästä koulutusmateriaalista

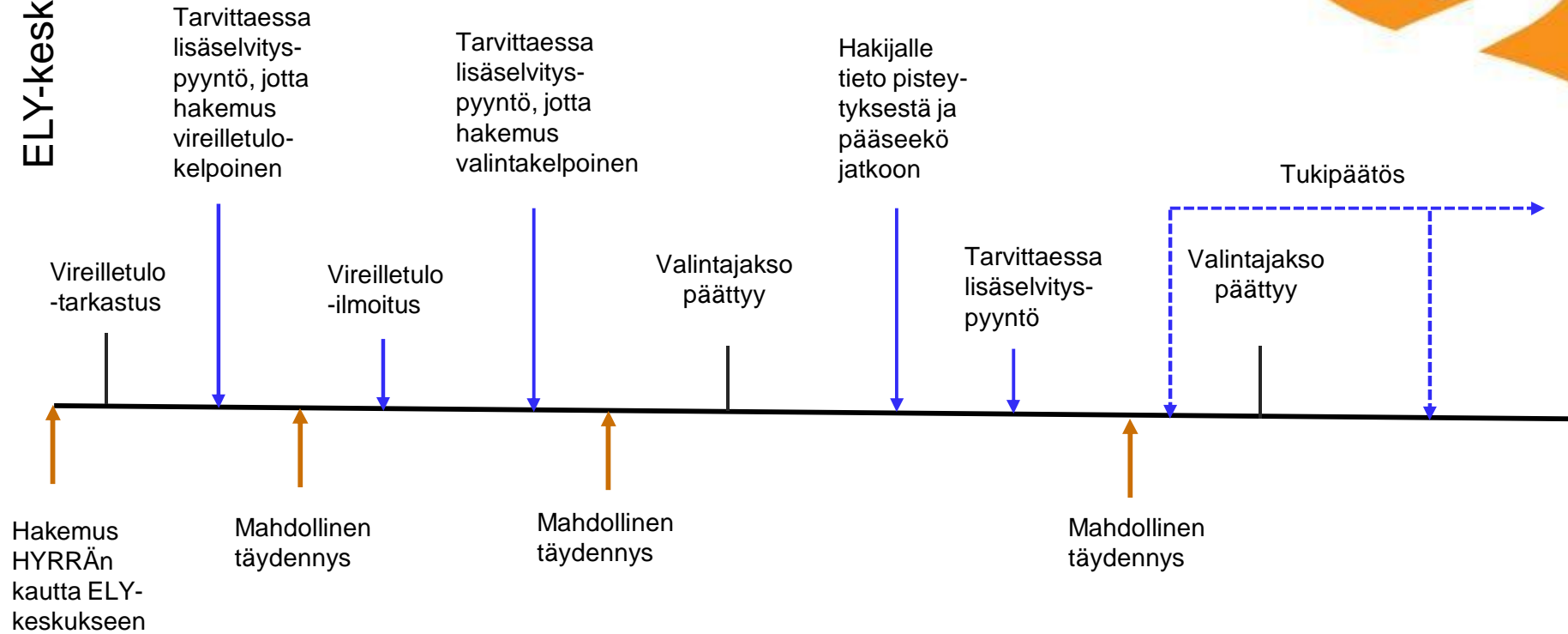
- Materiaalissa käydään läpi ELY-keskuksesta suoraan haettujen kehittämishankkeiden hakemista ja hanketyyppien sisältöjä
- Toimenpiteet : Koulutus- ja tiedonvälitys, maaseudun palvelut ja yhteistyö

Kuvaus kehittämishankkeen hakuprosessista Maaseuturahastossa 2014-2020, ELY-keskus

ELY-keskus

Hakija

Hankkeen aloittaminen

- Hankepäätösten tilanne tällä hetkellä: ELY-keskukset ovat tehneet päätöksiä paperilla tammikuusta lähtien
- Hakija voi aloittaa hankkeen myös omalla riskillä
- Hakijan tulee päättää milloin hanke alkaa ja mistä päivästä kustannuksia hankkeelle alkaa syntyvän hakijalle hyrrän kautta ilmoitetun vireille tulon jälkeen

Täydennyspyyntö

- Kun hanke on tullut valituksi rahoitettavien joukkoon ELY:n pisteytyksessä, hakija saa täydennyspyynnön, jossa pyydetään mm.:
 - tarkentamaan kustannuksia
 - tarkentamaan tavoitteiden arviointia
 - päivittämään toteutusaikaa
 - tarkentamaan hankesuunnitelmasta puuttuvia asioita
 - lähettämään lopulliset liitteet, tuensiirtosopimukset, ohjausryhmän jäsenten suostumukset
 - hakijalla on mahdollisuus tehdä myös muita tarkennuksia vireillä olevaan hakemukseen

Hanke ei saa oleellisesti muuttua

Palkkauskustannukset

- Hankesuunnitelmasta tulisi ilmetä
 - kuinka monta henkilöä hankkeesta saa palkkaa, henkilöiden työnimikkeet, kuukausipalkka ja kuinka monta henkilötyökuukautta työskentelee hankkeessa
 - mitkä ovat eri henkilöiden tehtävät/vastuut hankkeen toteutuksessa
 - mitkä hankkeen tehtävistä aiotaan rekrytoida ja mitkä aiotaan hoitaa hakijan jo työsuhteessa oleva henkilökunnalla
- Tiedot voi ilmoittaa lomakkeella (löytyy ELY-keskuksen internet-sivuilta polkua Elinkeinot/maaseutuelinkeinot/maaseudun kehittäminen).

Hakijan hankehenkilöstö

Hankkeen nimi
Hankennumero

Vain hankehenkilöstön palkat ovat hankkeelle tukikelpoisia. Tällä lomakkeella hakija määrittää hankehenkilöstön.

Työtehtävän nimike	lyhyt kuvaus tehtävän sisällöstä *	onko hanketyö koko-aikaista vai osa-aikaista	hntkk koko hankeaikana	vuosiansio **	sivukulu %	Kokonaispalkka hankkeelle
Hankkeen palkat yhteensä						0,00

* tämä on suositeltavaa kuvata pääsääntöisesti hankesuunnitelmassa, jolloin tähän kirjataan viittaus hankesuunnitelman kohtaan, missä työntekijöiden tehtävät ja vastuut hankkeen toteutuksessa on kuvattu.

** vuosiansio sivukuluineen, huom. tämä sisältää myös lomarahat

Yleistä toteutuksesta

- noudatetaan hankesuunnitelmaa
- tehdään niitä toimenpiteitä joita hankesuunnitelmassa on aiottu
- ja pyritään niihin tavoitteisiin ja tuloksiin joita hankesuunnitelmassa on määritetty

Hankemuodoista; koulutus ja tiedonvälitys

- Ammatillinen koulutus ja tietojen hankkiminen (tp 1.1)
(hankeVNA 13 §)
 - Yrittäjien ammatillinen koulutus
 - Maa- ja metsätalousyrittäjät
 - Elintarvikealan yrittäjät
 - Muut maaseudun pk-yrittäjät
- Leader-ryhmien kautta myös maaseudun asukkaiden koulutus
 - Osaamisen ja toiminta- ja yhteistyövalmiuksien kehittäminen ja lisääminen
 - Hyöty paikallisille yrittäjille, asukkaille ja muille toimijoille

Ammatillinen koulutus ja tietojen hankkiminen

- Koulutushanke on tarjottava ryhmälle (vrt. neuvontatoimenpide)
 - Toteutetaan perinteisten koulutuskurssien lisäksi esim. verkkokoulutuksena, työpajoina, valmennuksena
- Enintään puolet koulutuksesta voidaan järjestää vierailuina tiloilla/yrityksissä, tällöinkin ryhmävierailuina
- Koulutuksen laajuus
 - Vähintään 20x45 min oppituntia (tai vastaava määrä)
 - Enintään 45 opintopistettä (tai vastaava määrä)

Tiedonvälitys ja esittelytoimet (tp 1.2)

(hankeVNA 15 §)

- Esittelytoimet (sis. demonstrointi)
 - Esittelytoimessa hyväksytään kohtuulliset investointikustannukset
 - Maaseutuasetuksen yhteiset säännöt koskevat myös näitä investointeja
- Uudet tuotanto-, markkinointi- tai palvelumenetelmät
- Muut liiketoimintaa olennaisesti parantavat menetelmät
- Energia-, ympäristö- ja maaseututietous yrityksille tai alueen asukkaille, yhteisöille ja muille toimijoille

Valtiontukisäännöt koulutushankkeissa

Ammatillinen koulutus ja tietojen hankkiminen (tp 1.1)

- Yleinen koulutus
 - ei muodostu valtiontueksi, jos ei kohdistu tietylle toimialalle, joukolle, alueelle. Kaikkien on mahdollisuus osallistua! Tuki 90 %
- Tietyn kohdejoukon koulutus
 - maa- ja metsätalouden ja maaseutualueiden ryhmäpoikkeusasetus (702/2014) ja Vna 10a§ , tuki 90 %, 90 %, 70 %
- Ennalta rajatun ryhmän koulutus (Yritysryhmä)
 - Koko tuki jyvitetään osallistujien de minimis-tueksi
 - Ns. yleinen De minimisasetus (1407/2013) ja Vna 10a§ tuki 75 %

Tiedonvälitys ja esittelytoimet

- Tiedonvälitystoimenpiteestä ei toteuteta sellaista hanketta, jossa olisi valtiontueksi katsottavaa tukea tai toimenpiteen pääasiallinen tarkoitus on hyödyttää yhtä tai vain vähäisessä määrin useampaa yksityistä elinkeinonharjoittajaa tai yritystä.
 - tukitaso 100 %, paitsi jos esittelytoimen investointi, jossa tukitaso yksityisen toteuttamassa investoinnissa 60 %. Jos julkinen toteuttajataho, 100 %

Hankemuodoista; yleishyödylliset hankkeet ja -investoinnit

Maaseudun palvelujen ja kylien kehittäminen (tp 7)

- Selvitykset ja suunnitelmat (tp 7.1)
 - Voi sisältää vain yleishyödyllistä kehittämistä
- Pieninfrastruktuurin luominen, parantaminen ja laajentaminen (tp 7.2)
 - Voi sisältää vain yleishyödyllisiä investointeja
- Laajakaistainfrastruktuuri ja sähköiset palvelut (tp 7.3)
 - Voi sisältää yleishyödyllistä kehittämistä ja investointeja
- Maaseudun palvelut (tp 7.4)
 - Voi sisältää yleishyödyllistä kehittämistä ja investointeja

Yleishyödylliset hankkeet ja -investoinnit

- Vapaa-aika ja matkailuinvestoinnit (tp 7.5)
 - Voi sisältää vain yleishyödyllisiä investointeja
- Kulttuuri ja luonnonperintö (tp 7.6)
 - Voi sisältää yleishyödyllistä kehittämistä ja investointeja

Toimenpiteessä ei toteuteta:

- Suuria infrastruktuurihankkeita, kuten maanteitä ja kalaportaita
- Kuntien ja valtion vastuulla olevia lakisääteisten peruspalvelujen tuottamista
- Yksityisten henkilöiden tai yksittäisten maatalojen ympäristö, energia-, jäte-, vesihuoltoon tai tietoliikenneyhteyksiin liittyviä hankkeita
- Yritysten investointi- ja kehittämishankkeita
- Luonnon monimuotoisuuden hoitoon liittyviä hankkeita

Huom! Työjako LEADER-ryhmien kanssa!

Yleishyödylliset hankkeet ja -investoinnit

- Tukitasot
 - Yleishyödyllisessä kehittämishankkeessa muu julkinen tuki mukaan lukien 100 %
 - Yleishyödyllisessä investoinneissa muu julkinen tuki mukaan lukien 75 %
 - Pois lukien vesihuoltohankkeet, jossa 50 %
 - Pois lukien laajakaistahankkeet, jossa 70 %

Hankemuodoista; Yhteistyöhankkeet

- **1) Valtiontukea sisältämätön hanke**
 - ei konkreettista hyötyä yrityksille
 - aktivointihankkeet, MASVA
 - koordinoitihankkeet
 - kokoavat yritysryhmähankkeita ja muita elinkeinojen kehittämishankkeita
 - valtakunnalliset hankkeet
 - tukitaso 100 %
- **2) Tiedonhankintahanke, teollinen tutkimus**
 - tuottaa pienille yrityksille tietoa uusien tuotteiden, prosessien tai palveluiden kehittämiseksi
 - tukitaso 80 %

Yhteistyöhankkeet

- **3) Tuotteiden, palveluiden ja prosessien kehittämishanke, kokeellinen kehittäminen**
 - kehitetään uusia tai parannetaan tuotteita, palveluita tai prosesseja
 - tukitaso 60 %
- **4) yritysryhmän kehittämishanke**
 - 3-10 osallistujayritystä
 - tuki jyvitetään osallistujayrityksille de minimis-tueksi = ei valtiontukisääntöjä
 - yrityskohtaisia ja yhteisiä toimenpiteitä
 - tukitaso 75 %

16.2 Uusien tuotteiden ja menetelmien kehittäminen biotaloudessa

- uusien tuotteiden, käytäntöjen, menetelmien ja tekniikoiden kehittäminen maataloudessa, elintarvikealalla, metsätaloudessa ja maaseudun pienissä yrityksissä
 - Valtiontuettomat hankkeet (100 %)
 - Tiedonhankintahankkeet (80 %)
 - Tuotekehityshankkeet (60 %), myös alkutuotantoyrityksiä voi olla mukana
 - Yritysryhmähankkeet (75 %), alkutuotantoyrityksiä ei voi olla mukana

16.3 Mikroyritysten yhteistyö

- mikroyritysten (tuotannollinen) yhteistyö
- matkailupalveluiden kehittäminen ja markkinoille saattaminen (markkinoinnin ja myynnin kehittäminen)
 - Valtiontuettomat hankkeet (100 %)
 - Tiedonhankintahankkeet (80 %)
 - Tuotekehityshankkeet (60 %), myös alkutuotantoyrityksiä voi olla mukana
 - Yritysryhmähankkeet (75 %), alkutuotantoyrityksiä ei voi olla mukana

16.4 Elintarvikkeiden lyhyet toimitusketjut

- elintarvikkeiden toimitusketjun toimijoiden yhteistyö
- lyhyet toimitusketjut
- paikalliset markkinat
- menekin edistäminen
 - Valtiontuettomat hankkeet (100 %)
 - Tiedonhankintahankkeet (80 %)
 - Tuotekehityshankkeet (60 %), myös alkutuotantoyrityksiä voi olla mukana
 - Yritysryhmähankkeet (75 %), alkutuotantoyrityksiä ei voi olla mukana

16.5 Energian säästöä ja ympäristön tilaa parantavat menetelmät

- uusien menetelmien ja teknologioiden kehittäminen ilmastomuutoksen lieventämiseksi
- hajautetun energian tuotannon kehittäminen
- resurssitehokkuuden kehittäminen
 - Valtiontuettomat hankkeet (100 %)
 - Tiedonhankintahankkeet (80 %)
 - Tuotekehityshankkeet (60 %), myös alkutuotantoyrityksiä voi olla mukana
 - Yritysryhmähankkeet (75 %), alkutuotantoyrityksiä ei voi olla mukana

16.6 Biomassan tuotanto- ja jakeluketjut

- elintarvikkeissa, energian tuotannossa ja teollisissa prosesseissa käytettävän biomassan tarjoaminen kestäväällä tavalla
- yhteistyö toimitusketjun toimijoiden välillä
- logististen rajapintojen kehittäminen
 - Valtiontuettomat hankkeet (100 %)
 - Tiedonhankintahankkeet (80 %)
 - Tuotekehityshankkeet (60 %), myös alkutuotantoyrityksiä voi olla mukana
 - Yritysryhmähankkeet (75 %), alkutuotantoyrityksiä ei voi olla mukana

16.9 Hyvinvointimaatilojen kehittäminen

- maatilojen monialaistaminen tarjoamaan hyvinvointipalveluita
- hyvinvointia lisäävien hoito- ja elämyspalvelujen kehittäminen, tuotteistaminen ja markkinointi
 - Valtiontuettomat hankkeet (100 %)
 - Tiedonhankintahankkeet (80 %)
 - Tuotekehityshankkeet (60 %)
 - Yritysryhmähankkeet (75 %)

16.0 Muut yhteistyöhankkeet

- neuvontahankkeet (Masva yms)
- biotalouden innovaatioyhteistyö korkean jalostusarvon tuotteiden kehittämiseksi
- koko tuotantoketjun kehittäminen, koordinoitihankkeet
- muihin alatoimenpiteisiin soveltumattomat
 - Valtiontuettomat hankkeet (100 %)
 - Tiedonhankintahankkeet (80 %)
 - Tuotekehityshankkeet (60 %)
 - Yritysryhmähankkeet (75 %)

YRITYSRYHMÄN KEHITTÄMISHANKE

- **3-10 osallistujayritystä (yhteistyöhankkeet)**
- **3- osallistujayritystä (koulutushankkeet)**
- **tuki jyvitetään osallistujayrityksille de minimis-tueksi
= ei valtiontukea**
- **yrityskohtaisia ja yhteisiä toimenpiteitä**
- **tukitaso 75 %**
- **yleistä de minimis-tukea ei voi myöntää maatalouden alkutuotantoa harjoittaville yrityksille**
- **Yritysryhmä ei sovellu esimerkiksi lyhyiden jakeluketjujen kehittämiseen (jos mukana alkutuottajia) eikä alkutuotannon laatu järjestelmähankkeisiin.**

YRITYSRYHMÄHANKE (tp 1 ja tp 16)

Soveltuu

- maatalojen muu yritystoiminta
- metsätalousyritykset
- ensiasteen jalostusyritykset
- muut yritykset, tp 16.3 kuitenkin vain mikroyritykset
 - mikroyritysten (tuotannollinen) yhteistyö
 - matkailupalveluiden kehittäminen ja markkinoille saattaminen (markkinoinnin ja myynnin kehittäminen)

Ohjausryhmä

Ohjausryhmä on asetettava valtakunnallista ja alueiden välistä toimintaa koskevaa hanketta varten sekä sellaista laaja-alaista hanketta varten, jonka hyväksyttävät kustannukset ovat vähintään 300 000 euroa ja johon myönnetään tukea 100 prosenttia. Ohjausryhmä voidaan asettaa muuta hanketta varten, jos:

- 1) hankkeen hyväksytty kustannusarvio on vähintään 50 000 euroa; ja
- 2) hankkeella on laajoja vaikutuksia yritystoimintaan, alueen elinkeinonharjoittajien toimintaedellytyksiin tai alueelliseen hyvinvointiin.
- Painavasta syystä ohjausryhmä voidaan asettaa myös hankkeelle, jonka hyväksyttävät kustannukset ovat vähemmän kuin 50 000 euroa.

Ohjausryhmän tehtävät

- Ohjausryhmän on:
- 1) kokoonnuttava vähintään kerran vuodessa seuraamaan hankkeen toteutumista;
- 2) käsiteltävä asiat, jotka koskevat hankkeen toteutumista hyväksytyn hankesuunnitelman mukaisesti;
- 3) toimitettava ohjausryhmän kokouksen pöytäkirja tiedoksi ELY-keskukselle
- 4) annettava lausunto hankkeen toteutuksesta ja loppuraportista ELY-keskukselle

Tiedotus

- [Tuensaajan viestintäohjeet](#)
- Hankehakemus vaiheessa hankkeelle tulee tehdä tiedotussuunnitelma, josta näkyy kenelle, miten ja missä vaiheessa hankkeesta tiedotetaan
- Hakijalla on vastuu siitä että tieto hankkeesta, sen toiminnasta ja tuloksista tavoittaa kohderyhmän

Hankkeen raportointi

- Muutos edelliseen ohjelmakauteen: Enää ei tarvitse toimittaa vuosiraporttia, tämä korvataan antamalla selvitys tukipäätöksellä hyväksytyn suunnitelman toteuttamisesta maksuhakemuksen ajalta.
- Tähän ei ole vielä lomakepohjaa, mutta voi käyttää soveltuvin osin loppuraportin mallia
- *Loppuraportti toimitetaan loppumaksun yhteydessä maksuhakemuksen liitteenä.* Loppumaksua ei hyväksytä ennen kuin rahoittaja on hyväksynyt loppuraportin.

- *Loppuraportti pitää sisältää ainakin seuraavat tiedot:*
 1. *Toteuttajan nimi*
 2. *Hankkeen nimi ja hanketunnus*
 3. *Yhteenveto hankkeista*
 4. *Raportti*
 - 4.1 *Hankkeen tavoitteet*
 - a. *ylemmän tason tavoitteet, joiden osa hanke on*
 - b. *hankkeen tavoitteet*
 - 4.2 *Toteutus*
 - a. *toimenpiteet*
 - b. *aikataulu*
 - c. *resurssit*
 - d. *toteutuksen organisaatio*
 - e. *kustannukset ja rahoitus*
 - f. *raportointi ja seuranta*
 - g. *toteutusoletukset ja riskit*
 - 4.3 *Yhteistyökumppanit*
 - 4.4 *Tulokset ja vaikutukset*
 5. *Esitykset jatkotoimenpiteiksi*
 6. *Allekirjoittajat ja päiväys*

Seurantatiedot ja raportointi

- **Seurantatiedot** tallennetaan ensisijaisesti sähköiseen Hyrrä-asiointipalveluun tammikuun loppuun mennessä raportointijakson osalta. Raportointijakso on yleensä kalenterivuosi.
- Alle vuoden kestävässä hankkeissa toteutusajan päätyttyä ja viimeistään loppumaksun yhteydessä
- Seurantatiedot annetaan paperilomakkeella, mikäli Hyrrä ei ole vielä käytössä tietojen antohetkellä
- **Loppuraportti** toimitetaan loppumaksun yhteydessä maksuhakemuksen liitteenä.
- **Loppumaksua ei hyväksytä ennen kuin seurantatiedot ja loppuraportti ovat rahoittajan hyväksymiä.**

Kiitos tarkkaavaisuudesta!

- Yhteyshenkilöt
 - ELY – hankkeet: Juha Määttä
juha.s.maatta@ely-keskus.fi
 - LEADER – hankkeet: Tarja Moilanen
tarja.moilanen@ely-keskus.fi

